

ГОЛОВНА ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ З КАРАНТИНУ РОСЛИН УКРАЇНИ

І Н С Т Р У К Ц І Я

N 56 від 29.09.97

м.Київ

vd970929 vn56

Зареєстровано в Міністерстві

юстиції України

14 жовтня 1997 р.

за N 471/2275

Затверджено
наказом Головної державної інспекції
з карантину рослин України від
29 вересня 1997 р. N 56 (z0470-97)

Інструкція
із виявлення, локалізації та ліквідації вогнищ
опіку плодових

Ця Інструкція визначає порядок здійснення комплексу карантинних заходів із виявлення, локалізації і ліквідації вогнищ небезпечного карантинного захворювання - опіку плодових.

1. Терміни і визначення

Наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1.1. Опік плодових - небезпечне карантинне захворювання плодових насаджень.

1.2. Локалізаційні заходи - це проведення комплексу карантинних заходів, які запобігають подальшому розповсюдженню опіку плодових.

1.3. Ліквідаційні заходи - це знищення карантинного захворювання - бактеріального опіку плодових культур - у вогнищах зараження з використанням радикальних механічних, біологічних та інших заходів.

1.4. Карантинне вогнище - це ізольована територія, на якій наявний карантинний об'єкт.

2. Загальні положення

2.1. Дана Інструкція розроблена відповідно до Закону України "Про карантин рослин" (3348-12) і поширюється на всі установи, організації, підприємства, колективні господарства (далі -

підприємства) незалежно від їх відомчого підпорядкування і форм власності, а також на окремих громадян, які займаються вирощуванням, заготівлею, переробкою, перевезенням, зберіганням та реалізацією підкарантинної рослинної продукції, встановлює порядок здійснення карантинних заходів, які спрямовані на запобігання розповсюдженню і на ліквідацію вогнищ опіку плодових.

2.2. Ця Інструкція обов'язкова для виконання головними державними інспекторами з карантину рослин, їх заступниками і державними інспекторами з карантину рослин (далі - державний інспектор з карантину рослин), які здійснюють державний контроль під час вжиття заходів з карантину рослин під час вирощування, заготівлі, вивезення, ввезення, перевезення, зберігання, переробки, реалізації та використання підкарантинної продукції підприємствами та громадянами.

3. Виявлення вогнищ опіку плодових

3.1. З метою виявлення карантинного захворювання - опіку плодових та вжиття своєчасних заходів із локалізації і ліквідації його вогнищ здійснюються обстеження плодових насаджень зерняткових і кісточкових, малини, а також декоративних культур, таких як глід, горобина, кизил, троянда, спірея, піроканта, странвезія та інших.

3.2. Обстеженню підлягають зони вздовж кордонів тих країн (районів), де розповсюджений опік плодових; господарства, в яких закладання саду здійснювали імпортом посадковим матеріалом; плодові розсадники, ботанічні сади; господарства товарного виробництва та присадибні ділянки, що розташовані на території цих господарств.

3.3. Обстеження території пунктів ввезення імпортової та вітчизняної підкарантинної продукції, яка надходить із зон особливого карантинного режиму, плодових розсадників, господарств, де закладання саду здійснено імпортом посадковим матеріалом, а також ботанічних садів проводять в три терміни: навесні - під час цвітіння, влітку - на початку липня та восени - у вересні. На іншій території країни обов'язкове обстеження проводиться навесні під час цвітіння плодових культур.

3.4. Суцільне обстеження плодових та декоративних культур проводиться силами і за рахунок господарств, які мають насадження

плодових культур, під контролем Державних інспекцій з карантину рослин.

3.5. Контрольні обстеження організовують та здійснюють Державні інспекції з карантину рослин за рахунок держбюджету.

3.6. У весняний та літній періоди під час суцільного обстеження оглядають кожне дерево, восени - кожне 10-е дерево.

3.7. Денна норма на одного обстежувача - 3 га на великих масивах або 20 присадибних ділянок.

3.8. Тип ураження - некрози. Квітки раптово в'януть і чорніють, але залишаються на деревах, на корі виділяється ексудат у вигляді краплин молочно-білого кольору, який на повітрі буріє, кора розтріскується. Уражені пагони згинаються у вигляді гачка, що є характерною ознакою опіку плодових. Листя на груші та айві при ураженні набувають переважно темно-коричневого кольору, а на яблуні та гліді - іржасто-коричневого. Плоди, уражені навесні, стають червоно-коричневими, зморщуються і залишаються на гілках. Плоди груші уражуються частіше ніж плоди яблуні.

3.9. Огляд дерев здійснюють по рядах, окремо по сортах. Для зразка відбирають гілки, зрізи кори з добре вираженими ознаками захворювання розміром біля 20-30 см, на яких добре помітна межа між здоровою і ураженою частинами рослини.

3.10. Зібрані зразки позначають етикеткою (додаток 1) і відсилають до зональних карантинних лабораторій для проведення всебічного бактеріологічного аналізу і визначення збудника хвороби.

3.11. Після обстеження в кожному господарстві обстежувач складає акт, в якому вказується площа посівів, назва господарства або населеного пункту, обстежувана площа та інше. Акт складається за формою згідно з додатком 2 та підписується керівником господарства або представником органу місцевого самоврядування та інспектором з карантину рослин і обстежувачем.

4. Запровадження особливого карантинного режиму

4.1. Запровадження особливого карантинного режиму здійснюється відповідно до порядку, визначеного статтею 8 Закону України "Про карантин рослин" (3348-12).

4.2. Розробка відповідних карантинних заходів залежить від правильного визначення карантинного об'єкта, який виявлений при обстеженні та огляді підкарантинної рослинної продукції.

4.3. У разі встановлення карантинною експертизою наявності карантинного об'єкта - опіку плодових, державний інспектор з карантину рослин негайно повідомляє головну і обласну державні інспекції з карантину рослин та відповідний виконавчий орган місцевого самоврядування або місцеву державну адміністрацію.

4.4. У разі виявлення ізолюваного вогнища державний інспектор з карантину рослин вживає необхідних заходів до проведення додаткових обстежень з метою уточнення зараженості плодових площ, що межують з вогнищем опіку.

4.5. У разі виявлення карантинних об'єктів державний інспектор з карантину рослин протягом 24 годин розробляє та подає до відповідного виконавчого органу місцевого самоврядування, місцевої державної адміністрації або Кабінету Міністрів України подання про запровадження особливого карантинного режиму.

4.6. У поданні про запровадження особливого карантинного режиму обов'язково повинні зазначатись: обставини, що спричинили запровадження особливого карантинного режиму; межі території, на якій запроваджується особливий карантинний режим; час, з якого запроваджується особливий карантинний режим, а також перелік карантинних обмежень та комплекс карантинних заходів щодо локалізації і ліквідації вогнища опіку плодових.

5. Локалізація та ліквідація вогнищ опіку плодових

5.1. На території з особливим карантинним режимом здійснюється комплекс карантинних заходів, спрямованих на знищення вогнищ опіку плодових та запобігання подальшому розповсюдженню хвороби.

5.2. Згідно із Законом України "Про карантин рослин" підприємства та громадяни, на території яких виявлені вогнища опіку плодових, зобов'язані здійснювати карантинні заходи щодо локалізації і ліквідації вогнищ хвороби за власний рахунок.

5.3. В окресленні "вогнище опіку плодових" йдеться про всю площу насаджень, на якій виявлено хоча б одне дерево, уражене хворобою.

5.4. Підкарантинні матеріали, які вивозяться із зон особливого карантинного режиму, повинні супроводжуватись фітосанітарним сертифікатом, який видається державним органом з карантину рослин.

5.5. Адміністрація залізниць, аеропортів, річкових та морських портів, автогосподарств, поштових відділів зв'язку повинна приймати для перевезень підкарантинну продукцію тільки після пред'явлення відправником карантинного сертифіката згідно із статтею 11 Закону України "Про карантин рослин" (3348-12).

5.6. В районах поширення опіку плодових керівники транспортних, торговельних, заготівельних організацій і промислових підприємств зобов'язані: суворо дотримуватись карантинних вимог на територіях підлеглих їм організацій під час транспортування, зберігання та реалізації продукції рослинного походження, на яку розповсюджуються карантинні обмеження щодо опіку плодових.

5.7. Категорично забороняється:

5.7.1. Вивезення і реалізація посадкового та прищеплювального матеріалу уражених культур та плодів за межі господарств, уражених опіком плодових, усіма видами транспорту, поштовими відправленнями та багажем.

5.8. Дозволяється:

5.8.1. Використовувати плоди, що заготовлені у вогнищах опіку плодових, на технічну переробку у зоні особливого карантинного режиму.

5.8.2. Вивезення продукції садівництва, посадкового та прищеплювального матеріалу уражених культур із вільних від зараження господарств за межі районів, областей з вогнищами опіку плодових - за наявності карантинного сертифіката.

5.9. В місцях, де виявлені вогнища опіку плодових, з метою профілактики подальшого поширення необхідно:

5.9.1. Провести викорчовування дерев дикої яблуні і груші, які чутливі до захворювання і які можуть бути джерелом нової інфекції.

5.9.2. Окремі дерева, сильно уражені бактеріями, викорчовують і знищують шляхом спалювання.

5.9.3. При незначних ураженнях окремих частин рослини в період спокою, пізньої осені здійснюють видалення цих ділянок шляхом обрізування, захоплюючи 20-25 см здорової тканини.

5.9.4. Для локалізації вогнища захворювання використовується асортимент фунгіцидів відповідно до Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, затвердженого наказом Укрдержхімкомісії Кабінету Міністрів України від 20.09.93 N 569.

5.10. Відповідальність за виконання заходів щодо боротьби з опіком плодових покладається:

5.10.1. В сільськогосподарських колективах, державних, фермерських, орендних та інших господарських колективах - на керівників та спеціалістів господарств.

5.10.2. В колективних товариствах - на керівників правління товариств і власників земельних ділянок.

5.10.3. В містах і населених пунктах - на виконавчі органи місцевого самоврядування та місцевої державної адміністрації.

5.11. Посадові особи та громадяни, які порушують комплекс встановлених карантинних заходів щодо боротьби з опіком плодових, притягаються до відповідальності відповідно до законодавства.

6. Скасування особливого карантинного режиму

6.1. Після здійснення комплексу встановлених карантинних заходів і повної ліквідації вогнищ опіку плодових державний інспектор з карантину рослин та спеціалісти господарств продовжують проводити спостереження за вогнищем протягом наступних трьох років.

6.2. У разі виявлення рецидивів опіку плодових державний інспектор з карантину рослин організовує повторне проведення усього комплексу карантинних заходів до повного знищення вогнища.

6.3. У разі повної ліквідації вогнищ опіку плодових, за умови відсутності його рецидивів протягом наступних трьох років, державний інспектор з карантину рослин надсилає до виконавчого органу місцевого самоврядування, місцевої державної адміністрації або Кабінету Міністрів України подання щодо скасування особливого карантинного режиму.

6.4. У поданні про скасування особливого карантинного режиму обов'язково зазначаються:

6.4.1. Підстава-обґрунтування щодо скасування особливого карантинного режиму.

6.4.2. Площа або територія, стосовно якої скасовується особливий карантинний режим.

6.5. Про зняття особливого карантинного режиму державний інспектор повідомляє усі підприємства і організації, розташовані на цій території, та громадян, які там проживають.

Додаток 1
до Інструкції із виявлення,
локалізації та ліквідації
вогнищ опіку плодових

Етикетка

1. Область _____
2. Район _____
3. Місто, селище, село _____
4. Назва господарства _____
5. Прізвище, ім'я та по батькові власника ділянки _____

6. Поштова адреса _____
7. Сорт, вік _____
8. Обстежена площа, га _____
9. Загальна кількість дерев, шт. _____
10. Кількість уражених дерев, шт. _____
11. Коротка характеристика симптомів ураження _____

12. Зразок взято " ____ " _____ 19__ р.
13. Прізвище, ім'я та по батькові обстежувача, який відібрав зразок, _____

Посада _____

Підпис _____

Додаток 2
до Інструкції із виявлення,
локалізації та ліквідації
вогнищ опіку плодових

Акт N _____
про виявлення опіку плодових та встановлення меж вогнища

" ____ " _____ 19__ р.

У господарстві _____, розташованому в
населеному пункті _____ сільради (міськради)

_____ району _____

області (республіки) _____,

комісія у складі інспектора з карантину рослин _____,

агронома колгоспу або агронома із захисту рослин _____

_____ та представника виконавчого органу місцевого самоврядування

_____ постановила, що " ____ " _____ 19__ р. обстежувачем

_____ на ділянці, яка належить _____

(прізвище, ім'я та по батькові власника ділянки або

_____,

назва колгоспу)

виявлена ураженість опіком плодових, га _____

Представник Держінспекції

з карантину рослин _____

Керівник господарства _____

(представник виконавчого органу

місцевого самоврядування)

Агроном колгоспу або

агроном із захисту рослин _____

Місце печатки Держінспекції

з карантину рослин

"Офіційний вісник України" 1997, число 42, стор.197

Код нормативного акта: 4157/1997